

**Міністерство культури та інформаційної політики України Львівська
національна музична академія ім. М.В.Лисенка**

**Факультет оркестрових інструментів
Кафедра народних інструментів**

Войтків Софія Зеновіївна

Дипломна робота для здобуття освітнього рівня «Бакалавр»

Зі спеціальності 025 Музичне мистецтво
Профілізація бандура

**ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ОЛЬГИ ГЕРАСИМЕНКО-ОЛІЙНИК В КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ БАНДУРНОГО ВИКОНАВСТВА ХХ-ПОЧАТКУ
ХХІ СТ.**

Керівник: кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри народних
інструментів

_____ **Корчинська Б.М.**

Рецензент: кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів

_____ **Ніколенко О.І.**

Львів 2021

Зміст

Вступ	3
РОЗДІЛ 1.	5
УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРІОД ТВОРЧОСТІ О. ГЕРАСИМЕНКО-ОЛІЙНИК (1958–1989)	5
1.1 <i>О. Герасименко-Олійник як спадкоємиця надбань школи В.Я.Герасименка.....</i>	5
1.2 <i>Вплив ансамблевого музикування на формування творчої особистості виконавиці. ....</i>	8
РОЗДІЛ 2.	13
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МИСТКИНІ У США (1989–...)	13
2.1 <i>Пріоритетні напрямки діяльності О. Герасименко-Олійник.....</i>	13
2.2 <i>Музично-громадська діяльність та її відображення у пресі. ....</i>	19
Висновки	26
.....	Додатки
.....	29

Вступ

Актуальність дослідження. Як відомо, близько чверті українського народу проживають за межами України. І серед них велика частина – це діячі культури, які поширюють свої духовні надбання на територіях інших держав. Деякі з них стали представниками інших культур, та все ж є значна кількість митців, які продовжують творити та поширювати українську культуру на чужині, тим самим утверджуючи місце України у світі.

Досліджуючи розвиток бандурного мистецтва неможливо не звернути увагу на багатогранну постать Ольги Герасименко-Олійник, яка внесла неоціненний вклад у популяризацію бандури, як сольного та ансамблевого інструмента на теренах України та за її межами. Основною метою діяльності мисткині є сприяння тому, щоб бандура посіла гідне місце в культурі та була представлена як довершений і багатий своїми можливостями інструмент.

Варто додати, що згадки численних історичних фактів життя і творчості Ольги Герасименко-Олійник тісно пов'язані також і з радянським періодом, що зумовило необхідність використання незміненої лексики та понять того часу.

Мета роботи полягає у необхідності цілісно описати творчі досягнення та вклад у розвиток бандурного мистецтва, шляхом активної концертної та музичногромадської діяльності Ольги Герасименко-Олійник. Поставлена мета визначила перелік наступних завдань:

- описати життєвий шлях Ольги Герасименко-Олійник в Україні та США;
- простежити концертну діяльність діячки;
- висвітлити грані педагогічної діяльності;
- простежити музично-громадську діяльність.

Об'єкт дослідження – постать і діяльність Ольги Герасименко-Олійник.

Предмет дослідження – історія трансформації творчої особистості Ольги Герасименко-Олійник у контексті розвитку бандурного виконавства ХХ – поч. ХХІ ст.

Методологічна база. Робота з детальним описом всіх аспектів діяльності Ольги Герасименко-Олійник зумовлена застосуванням на різних етапах дослідження загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. Досягнення мети дослідження і вирішення поставлених завдань забезпечило комплексну взаємодію методів, серед яких:

- історичний – застосований у дослідженні послідовності окремих етапів творчої діяльності О.Герасименко-Олійник, для аналізу художньо-естетичної трансформації мисткині;

- аналітичний – використовувався у вивченні, аналізі та систематизації літератури, на основі якої були зіставлені факти та зроблені висновки;

- порівняльний – застосований для виявлення специфічних змін у творчій, виконавській та музично-громадській діяльності О.Герасименко-Олійник; **Наукова новизна:**

- *вперше* проаналізовані і охарактеризовані трансформації творчої діяльності

О.Герасименко-Олійник;

- *уточнено* періодизацію діяльності О. Герасименко-Олійник;

- *набули подальшого розвитку* дослідження впливу діяльності О.

Герасименко-Олійник на українську культуру в діаспорі.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох основних розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Перший з основних розділів присвячений дослідженню формування творчої особистості Ольги Герасименко-Олійник, як спадкоємиці надбань школи Василя Явтуховича Герасименка та вплив ансамблевого музикування на становлення творчої особистості, як складові українського періоду творчості. Другий розділ присвячений художньо-естетичним трансформаціям мисткині у Сполучених Штатах Америки, на основі аналізу напрямків творчої та музично-громадської діяльності.

РОЗДІЛ 1.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРІОД ТВОРЧОСТІ О. ГЕРАСИМЕНКО-ОЛІЙНИК (1958–1989)

1.1 О. Герасименко-Олійник як спадкоємиця надбань школи В.Я.Герасименка.

Становлення професійного бандурного мистецтва на теренах Західної України безпосередньо пов'язане з постаттю заслуженого діяча мистецтв України, професора Львівської Національної музичної академії ім. М.Лисенка Василя Явтуховича Герасименка. Творча діяльність Василя Герасименка є феноменом історії бандурного

мистецтва, де в одній особі гармонійно поєдналися яскравий виконавець, педагогметодист, аранжувальник та майстер-конструктор бандур. Поєднуючись між собою, всі ці аспекти стали рушійною силою у формуванні львівської школи академічного бандурного виконавства, яка об'єднує більшість бандуристів Західної України.

Успіхи В.Я. Герасименка як професора та завідуючого кафедри (1989–1996) народних інструментів Львівської Національної музичної академії ім. М.Лисенка є вражаючими. Своїх студентів він навчав правильної академічної постановки, якісного звуковидобування, методики опрацювання творів. Саме така педантичність та прискіпливість у роботі зі студентами не лише допомогла закласти та укріпити педагогічні принципи, які стали базовими для львівської школи академічного бандурного виконавства, але й за довгі роки плідної педагогічної роботи (1954–2012) виховати більш ніж 100 випускників, серед яких є близько 30 лауреатів конкурсів, кандидати мистецтвознавства, видатні діячі культури, відзначені почесними званнями. Імена випускників Василя Явтуховича є широко відомими у світі музики, серед них: сестри Марія, Ніна і Даниїла Байко, Людмила Посікіра, Галина Менкуш, Остап Стахів, заслужені діячі мистецтв України Оксана Герасименко, Йосип Яницький, Мирослава Попілевич, Світлана Мирвода, Марія Сорока, Романа Василевич, Ольга Герасименко-Олійник, Тарас Лазуркевич, Олег Созанський, Дмитро Губ'як, Тетяна Ткач, Марія Феньвеші, Віолетта Дутчак, Оксана Ваврик та багато інших. Кожен з них гідно продовжує традиції свого наставника та вносить неабиякий вклад у розвиток бандурного мистецтва. Поміж іменитих випускників львівської бандурної школи не можливо упустити багатогранну постать, видатну бандуристку та доньку Василя Явтуховича Ольгу Герасименко-Олійник.

Ольга Герасименко народилася 10 червня 1958 року у Львові в родині музикантів. Мати – Тетяна Миколаївна, за спеціальністю диригент, працювала в бібліотеці Львівського музично-педагогічного училища ім. Ф. Колесси. Як і в консерваторії, так і вдома, Василь Явтухович створив піднесену творчу атмосферу.

Зважаючи на це, Ольга з раннього дитинства знаходилась в осередку музичних традицій своєї сім'ї.

Рис.1.1.1. Оксана і Оля з батьком Василем Герасименком (1965)

Разом зі своєю сестрою Оксаною, Ольга навчалася у Львівській середній школі №34 ім. М.Шашкевича. Вже у віці 7 років Ольга починає свій блискучий шлях музиканта. Першим інструментом було фортепіано, а базову музичну освіту вона здобувала у Львівській дитячій музичній школі № 1 у класі викладача Г.А.Ситник.

Професійні засади виконавства на бандурі Ольга Герасименко опановує з 14 років під керівництвом В.Герасименка, важливою та новаторською ініціативою якого було трактування звучання бандури не просто як акомпануючого інструмента, а розширення його виконавських можливостей до самостійного концертного інструмента. Крім того, під пильним наглядом батька-музиканта, який був надзвичайно вимогливим та з самого дитинства привчав своїх доньок до плідної праці, Ольга та Оксана готують програму для вступу у Львівське державне музичне училище, де вони навчаються у 1974–1978 рр. у класі бандури В.Я.Герасименка. У процесі навчання та активної концертної діяльності, вони також мали можливість апробувати новостворені Василем Явтуховичем бандури «Львів'янка».

З 1974 р. починалися перші кроки тріо бандуристок у складі Ольги та Оксани Герасименко та Христини Маковської. Але вже наступного року склад колективу був дещо змінений, на місце Христини до тріо приєднується Ольга Войтович. Саме тоді дівчата починають свою активну концертну діяльність.

Рис.1.1.2. Репетиція тріо в квартирі В.Герасименка.

У 1978 році після завершення навчання в музичному училищі О.Герасименко вступає до Львівської державної консерваторії ім. М.В.Лисенка на оркестровий факультет. Навчання вона завершує з відзнакою у 1982 р. та отримує кваліфікацію концертного виконавця, диригента оркестру народних інструментів та педагога.

Достойно підхопивши традиції свого викладача, після випуску Ольга Герасименко починає працювати старшим викладачем, концертмейстром оркестру народних інструментів та капели бандуристів Львівської консерваторії ім. М.В.Лисенка. Вона брала безпосередню участь в житті консерваторії, опікувалася концертними практиками студентів, допомагала різного роду бандурним колективам, зокрема у виборі репертуару.

Так, наприклад у 1984 році Ольга була керівником концертної групи студентів «Молоді голоси», серед яких були талановиті учні консерваторії: тріо бандуристок у складі Ольги Герасименко, Марії Вислоцької та Ольги Васильчук; баритон С.Чубинський, сопрано Н.Форино, тенор І.Попов; ансамбль народних інструментів (три домри, два баяни, бас, ударні) під керівництвом Л.Івануси. Самобутність, вдало

підібраний репертуар, в основі якого були народні мотиви, а також помітна щирість у виконанні та безпосередність сценічної поведінки «Молодих голосів» підкорили серця глядачів. Після одного з концертів на Талалаївщині Ольга Герасименко сказала: «Для нас це велике щастя, що глядачі так тепло зустріли наші концерти. У відповідь намагаємось подарувати все, що є у нас найкращого». [1] Вражаючі виступи, що були результатом кропіткої роботи над концертною програмою, заворожували публіку з перших звуків. Відтак не рідко можна було почути вигуки «біс!» зі залу.

З 1987 року Ольга Герасименко навчається на асистентурі-стажуванні у Київській державній консерваторії ім. П.Чайковського у класі професора Сергія Баштана, а також працює його асистентом. Саме в період навчання у Києві вона й починає активну концертну діяльність, як солістка інструменталістка.

Також Ольга Герасименко-Олійник взяла участь у Всеукраїнському конкурсі виконавців на народних інструментах (Івано-Франківськ, 1988), де презентувала власні експериментальні переклади творів зі скрипкового та гітарного оригіналів для бандури з фортепіано та отримала звання лауреата у номінації «бандурист-інструменталіст».

1.2. Вплив ансамблевого музикування на формування творчої особистості виконавиці.

У родині музикантів завжди панувала творча атмосфера, тому перші спроби ансамблевого музикування Ольги були зроблені ще у дитячі роки, коли вона разом зі своєю сестрою Оксаною виконували українські народні пісні під акомпанемент Василя Герасименка. Але вже в роки навчання в музичному училищі Василь Явтухович бере під своє керівництво новостворене тріо з дослідницькими цілями, де Ольга виконувала альтову вокальну та одну з інструментальних партій. Вже від початку свого існування, юний колектив активно концертує.

У своєму інтерв'ю для однієї з газет радянського періоду («Комсомольское знамя») бандуристки розповідають, що не пам'ятають моменту створення тріо, зате в їхній пам'яті дуже добре закарбувався їх перший спільний концерт: «Уявляєте?

Гуцульська хатина. А ми співали прямо на її порозі, під відкритим небом», – розповідали «Три О».[11] Цей концерт відбувся влітку 1976 року. А потім, за традиційно радянською практикою, тріо отримало путівки Львівського обласного комітету комсомолу для виїзду на виступи перед робітниками, колгоспниками, солдатами і студентами. Згодом дівчата отримують запрошення на радіо та телебачення, виступають для великої аудиторії в Україні та за її межами.

На запрошення Центрального телебачення (Москва) вони взяли участь у таких мистецьких програмах того часу, як «Шире круг», «Народное творчество», їх виступ був включений у програму «Наш адрес – Советский Союз» та ін. Будучи учасниками Днів України на ВДНГ СРСР у Москві (1977), тріо мало можливість поїхати до Москви та взяти участь у виставці, де В.Я Герасименко представляв свою бандуру.

Рис.1.2.1. Програма "Наш адрес – Советский Союз"(1976)

З початком навчання у львівській консерваторії «Три О» продовжують свою діяльність. Вони створили великий та різнохарактерний репертуар, в основу якого увійшли десятки обробок українських народних пісень, а також аранжування авторських творів українських та зарубіжних композиторів. Завдяки високому рівню володіння інструментами, інструментальні партії були фактурно насиченими. Юний колектив став першим бандурним тріо, в репертуарі якого були не лише українські народні пісні, а й велика кількість інструментальних творів та авторських пісень львівських композиторів, присвячених саме «Три О». Така програма сильно вирізняла

тріо від уже існуючих ансамблів, звучання яких було незмінним протягом десяти років.

Ще в роки навчання у консерваторії, їхнє тріо брало участь у Всесоюзному огляді-конкурсі, присвяченому XI Всесвітньому фестивалю молоді та студентів на Кубі, де виконали три твори: «Поклон Родине» Г.Подельського, «Ой, думала я» С.Сабадаша та Фантазію на тему української народної пісні «Ніч яка місячна» І.Марченка. Вправність їх гри була настільки високою, а голоси – витонченими, що після завершення виступу зі залу прозвучали гучні оплески та вигуки захоплення їхніх конкурентів. Журі конкурсу більше трьох годин обговорювали кандидатури лауреатів. Навколо всіх імен спалахували серйозні дискусії, які вирішувалися лише шляхом голосування. Але у відношенні львівського тріо суперечок не було – безсумнівно Перша премія.

Рис.1.2.2. Тріо у Москві.

Географія їх концертних турне потрохи розширювалась та включала в себе не лише українські міста, а й виступи у концертних залах Росії, Грузії, Польщі, Німеччини, Іспанії, В'єтнаму, Японії, та інших країн.

Турне Японією відбулося у 1980 р.. На концертах в Хіросімі, Токіо, Кіото, Нарі, Осаці, Саппоро, Маріюці та Йокагамі прозвучав не лише звичний репертуар дівчат, а й спеціально підготовлені три японські пісні. «За жанром – пейзажна лірика, з близькими

для української музики поетичними медитаціями про життя людини і природи», – розповідали учасниці. [15]

Після творчого звіту музикантів і співаків Львівської консерваторії у Москві (1981) художній керівник і головний диригент хорової капели Московської обласної філармонії, народний артист СРСР, лауреат державної премії СРСР Владислав Соколов сказав: «Я вражений природністю виконання, під якою не помітно обов'язкової кропіткої, виснажливої підготовки. Хочу привітати педагогів, які готують молодих музикантів. Ваш вуз найвищого класу щодо підготовки виконавців на народних інструментах. Кажу це під враженням, насамперед, тріо бандуристок, студенток четвертокурсниць. Я приголомшений безпосередністю, легкістю, майстерністю, природністю їх виконання. Прекрасні голоси, чудове звучання бандур глибоко зворушили присутніх на творчому звіті». [10; 16]

Творчі досягнення цього періоду зафіксовані у передачах «Дзвени, бандуро» Львівського телебачення (1979–1982) та фондових записах Українського радіо (1980).

Зважаючи на мистецькі здобутки та високу майстерність, композитори довіряли дівчатам перше виконання своїх творів. Так, приміром, у репертуарі тріо були написані Володимиром Івасюком пісні «Шумить пшениця як Дунай» на слова С.Пушика, яка прозвучала у телепередачі ще за життя композитора та «Калина приморожена» на слова М.Петренка, яку вони готували до наступної програми, але на жаль, виступ було відмінено через трагічну смерть композитора. Пізніше ця пісня прозвучала у телепередачі «Дзвени, бандуро», трансляція якої відбулася 23 жовтня 1979 року. Окрім цього, для «Три О» писали: Ілля Бердник («Вечірня дівоча» та «Зелена неділя»), Ігор Кушплер, Ісидор Вимер («Цвіт калини») та Олександр Яковчук (інструментальна «Рапсодія-дума»).

Протягом 1980–1981 років Оксану Герасименко, у зв'язку з сімейними обставинами, заміняла Світлана Оліщук, до моменту, коли у 1982 році Оксана Герасименко остаточно залишила тріо. У складі Ольги Герасименко, Ольги Стацишин та Світлани Оліщук у 1981–1983 роках ансамбль гастролює містами України, Іспанії та

Німеччини. Пізніше у 1984–1985 роках Ольга Герасименко, викладаючи у Львівській консерваторії, створює ще одне тріо зі студентками Ольгою Васильчук та Марією Вислоцькою. Таким колективом вони беруть активну участь в житті консерваторії та репрезентують свою творчість, концертуючи Росією. У 1985 році у складі Марії Вислоцької, Ольги Герасименко та Любові Олендій тріо їде представляти українське мистецтво у Африці, Ефіопії та Філіппінах (1985–1987). Для тріо у складі Ольги Войтович-Стацишин, Ольги Герасименко та Любові Олендій композитор Юрій Ланюк пише пісні «Мати наша» на слова Б.Олійника та «Де ти, пташино» на слова Р.Лубківського.

Рис.1.2.3. Після одного з виїзних концертів. На фото тріо (О.Герасименко, Л.Олендій та О.Войтович) з композитором Юрієм Ланюком.

Останнім складом ансамблю, який був названий «Львів'янки» (Ольга Герасименко, Ольга Войтович-Стацишин та Христина Маковська-Залуцька), дівчата вели активну творчу діяльність у Львові (1987–1988). У 1988 році вони зробили запис своєї концертної програми на Львівському телебаченні. Також стали лауреатами II премії на Всеукраїнському конкурсі виконавців на народних інструментах в ІваноФранківську у номінації «однорідні ансамблі». У 1991 році відбулося концертне турне у США, де «Львів'янки» записали свій аудіо-альбом для касетки, який пізніше фірма «Євшан» переробила у формат компакт-диску.

Після цього, у зв'язку з різними місцями проживання, шляхи учасниць тріо розійшлися і кожна з них ступила на свою власну стежину творчості.

РОЗДІЛ 2.

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МИСТКИНІ У США (1989–...)

2.1 Пріоритетні напрямки діяльності О. Герасименко-Олійник.

Історія переїзду до США Ольги Герасименко почалася тоді, коли австралійський бандурист Віктор Мішалов, перебуваючи у США, зустрівся з Юрієм Олійником. Коли Віктор зацікавив композитора унікальним українським народним інструментом, розкривши йому можливості бандури, тоді й виникла ідея написання Першого концерту для бандури з оркестром. Цей концерт митець присвятив Віктору Мішалову, який перебуваючи в Києві роздав копії нот студентам, в тому числі й Ользі. «Що ж це за людина у Каліфорнії почала раптом писати музику для бандури?» – бандуристка розповідала про свої думки в одному з інтерв'ю для газети. [3] У процесі розбору концерту Ольга листувалася з Віктором, а згодом і з Юрієм Олійником. У своїх листах вони ділилися творчими справами. Ольга, як бандуристка, давала цінні поради щодо правок, які Ю.Олійник вносив у свій концерт та змінював деякі такти. 10 листопада 1989 року Ольга Герасименко їде до Америки, де вперше побачила свого майбутнього чоловіка, якого до цього знала з листувань, фотографій та довгих телефонних розмов.

Через місяць після приїзду Ольги Герасименко до Сполучених Штатів Америки (з метою відвідати бабусю), у листопаді 1989 року вона одружується з відомим композитором, піаністом, педагогом та діячем української культури Юрієм Олійником.

Вони разом очолили Товариство збереження української спадщини Північної Каліфорнії. Офіційно товариство було зареєстроване ще у 1983 р. Юрієм Олійником. Від самого його заснування основною метою була активна пропаганда української

музики та живопису серед американського населення. Ольга стає одним з найініціативніших членів товариства. У 1994 році вона організовує при Школі Українознавства капелу бандуристів, яка стає частиною кожного свята. Сама ж бандуристка регулярно виступає із лекціями, пропагуючи багатство та розмаїтість української історичної та культурної спадщини у різних навчальних закладах США, навчає гри на фортепіано з підготовчого по 10 рівень, будучи членом професійної організації – Music Teachers of California – МТАС, а також викладає українську мову в Школі Українознавства.

Невпинно працюючи над популяризацією виконавського мистецтва на бандурі, Юрій Олійник зазначає: «В нас, українців, є унікальний музичний інструмент, якого не має жодна інша нація. Наразі бандурне мистецтво не має належної уваги і підтримки на державному, і навіть на академічному рівні. Є дуже мало людей, які переконані, що ми можемо довести нашу бандуру до світового рівня. Одним словом, ми ще не позбулися почуття меншовартості. В мене склалися сприятливі умови для написання бандурної музики. Я живу в родині В.Я.Герасименка – творця новітніх концертних бандур і винахідника нової системи перемикачів, людини, яка ніколи не перестає думати над способами вдосконалення бандури... Я тішуся, що є вже багато композиторів, які пишуть сольні або й ансамблеві твори для бандури, і наш національний інструмент крок за кроком рухається вперед. Однак, увагу світових диригентів і музикологів бандура привертає лише тоді, коли виходить поза межі народної і сольної літератури». [4]

На момент одруження Юрій Олійник був уже відомий, як творець багатьох камерних інструментальних та оркестрових творів, камерних, вокальноінструментальних композицій, до яких також належали обробки українських народних пісень, Сонати для бандури (1988) і до того ж написав Перший Концерт для бандури з симфонічним оркестром «Американський» (1989), присвячений Віктору Мішалову. Однак в подальшому творіння композитора безпосередньо пов'язані з О.Герасименко-Олійник, адже бандуристка не лише першою виконує його твори, а й

активно популяризує їх серед української та американської аудиторії. Наступними результатами їхньої співпраці стали концерти для бандури з оркестром, в яких не можливо не звернути увагу на досконале вміння композитора поєднувати темброві звучання, зокрема в моменти звучання бандури з оркестром.

Серед них такі концерти, як: №2 «Романтичний» (1993), присвячений Ользі Герасименко (за словами композитора, тут переплетені настрої старовинних українських мелодій, які є улюбленими Ольги, відбивають особливості і характер його дружини), №3 «Екзотичний» (1 ред.–1994; 2 ред.–1999, присвячений Оксані Герасименко), №4 «Трипільський» (1996–97) на замовлення Звоніміра Гачка, диригента Сакраментського філармонійного оркестру, №5 «Нове тисячоліття» (2008), Концерт для двох бандур та симфонічного оркестру «Антифонний» (2012), також сюїти для бандури та фортепіано «Чотири подорожі в Україну» (1994) та «Неймовірні пригоди Козака Мамая» (2009), Три наспіви і фуги (2013) та інші твори для бандури.

Неймовірною подією для американської публіки став концерт, який відбувся у Нью-Йорку 20 квітня 1990 року. У рецензії до концерту Т.Терен-Юськів пише: «З перших акордів народнопісенної варіації «Пливе човен» С.Баштана війнуло рідкісною самовпевненістю та чарівливістю виконання». [18] Далі бандуристка виконала «Ліричну пісню» (на тему «Ой у полі три криниченьки») М.Дремлюги та його «Прелюдію», пісні «Не забудь» (муз. Б.Янівського, сл. Б.Стельмаха), «Чи чулись-те, миле бряття», Концерт № 1 «Американський», «Фантазія» та «Елегія» Оксани Герасименко, «Плач Ярославни» Ф.Кучеренка, Французький вальс А.Дюрана, зворушливу пісню «На Чорнобиль журавлі летіли» (муз. Білаша, сл. Павличка), а на завершення прозвучав Концерт Ре-мажор Д. Бортнятського у перекладі самої бандуристки, партію фортепіано виконав Юрій Олійник. Неймовірним співом, музикальністю, інтерпретацією та віртуозністю Ольга безмежно одушевила слухачів, а оплескам і захопленню не було кінця.

У 1992 році Ольга Герасименко-Олійник стала першою професійною бандуристкою, яка виступила солісткою разом з американським симфонічним

оркестром «Sierra» під батудою маестро Генка Кінга, виконавши Концерт №1 «Американський» Ю.Олійника, як світову прем'єру з оркестром. Цей концерт, який назавжди закарбувався в історії виконавства на бандурі відбувся 5 грудня 1992 року у невеликому містечку Рескю. Поряд із концертом Юрія Олійника вперше прозвучав у супроводі камерного оркестру й незадовго до цього (1985) віднайдений Концерт для клавесину та струнного оркестру Ре-мажор Дмитра Бортнянського, який вважається одним з найяскравіших інструментальних творів композитора. Завдячуючи майстерності Ольги Герасименко-Олійник, можна сказати, що бандура цілком самотньо і колоритно виступила заміною клавесинного звучання. Ця подія безперечно довела слухачам, що українська музика збагатила світову класику, а такий інструмент як бандура може з легкістю позмагатись із класичними музичними інструментами на найбільш відомих сценах світу.

Вже через три роки, в рамках фестивалю «Віртуози», відбулася прем'єра Концерту №2 «Романтичного» у Львові. Навесні 1998 року відбулось перше концертне виконання Концерту №4 «Трипільського», який О.Герасименко-Олійник зіграла разом з симфонічним оркестром Одеської філармонії під батудою Хобарта Ерла, що в цей період гастролював у Сполучених Штатах Америки.

У своєму інтерв'ю для журналу «Коралі» бандуристка розповідає про те, який великий об'єм роботи був здійснений, а також зазначає: «За роки нашого спільного сімейного життя Юрій (під моїм впливом та допомогою) створив шість концертів для бандури, а це й тривалий творчий процес, а потім переведення рукопису в комп'ютерну програму, видрук партитури і партій, виправлення помилок. А потім – робота з оркестрами, здійснення аудіо записів для нащадків – ця робота вимагає багато часу та енергії». [14]

Ольга Герасименко-Олійник робить студійний запис творів, які вона чимало разів виконувала з оркестрами Америки та Європи, для компакт-диску «Три концерти Ю. Олійника для бандури та симфонічного оркестру» та «На Різдво Христове» (Ольга та Оксана Герасименко разом з інструментальним ансамблем,

1999 р.).

Великою подією став і концерт бандуристки, приурочений 25-річчю артистичної діяльності. Цю вагому дату Ольга Герасименко вирішила відзначити на Батьківщині. На виступ звичайно ж прийшли її батько Василь Явтухович та сестра Оксана, а також друзі та львів'яни, за якими так сумувала бандуристка будучи у Каліфорнії. Концерт відбувся 2 вересня 1999 року в залі імені Станіслава Людкевича Львівської філармонії. Перед концертом музикознавець Наталія Самотос виголосила вступну промову. Ольга зробила чудовий дарунок своїм землякам, виконавши того вечора чотири твори одного з найскладніших жанрів класичної музики – а саме концерти, серед яких 2 написані спеціально для бандури в супроводі симфонічного концерту. З віртуозною легкістю бандуристка виконала Концерт Юрія Олійника №2 «Романтичний» (диригент Юрій Луців) та Концерт №4 «Трипільський» у супроводі симфонічного оркестру (диригент Сергій Бурко), ушлявленого керівника камерного оркестру «Віртуози Львова». Поруч з концертами Юрія Олійника прозвучав також і Концерт Дмитра Бортнянського Ре-Мажор для чембало і струнного оркестру. Разом із сестрою Оксаною гостя виконала Концерт Ля-мажор для чембало і струнного квартету австрійського композитора Карла фон Діттерсдорфа в перекладі для бандури (квартет у складі Людмили Сауляк, Ольги Лучак, Галини Козак та Олеся Пахолківа, соло гобоя – Андрій Гембара). Невід'ємною частиною дійства стала також прем'єра ліричної п'єси Мирослава Скорика «Листок до альбому» для бандури і струнного квартету. Гості концерту гаряче вітали талановиту землячку, нагороджуючи її бурхливими оплесками.

У 1999 році за неоціненний вклад в поширення української культури за кордоном, у час проведення мистецького фестивалю українського зарубіжжя «Український спів у світі» в рамках Всеукраїнського огляду майстрів мистецтв і народної творчості Ользі Герасименко-Олійник було присвоєно звання заслуженої артистки України.

Переважна більшість репертуару бандуристски – це сольні інструментальні твори різноманітних форм та жанрів. До них належать оригінальні віртуозні та ліричні п'єси Миколи Дремлюги, Костянтина Мяскова, Мирослава Скорика, Сергія Баштана, Юрія Олійника, Оксани Герасименко, а крім того переклади сонат та концертів Георга Фрідріха Генделя, Йогана Себастьяна Баха, Антоніо Вівальді, Дмитра Бортнянського, Доменіко Скарлатті та ін.

Завдяки високому технічному та художньо-емоційному виконанню в 2002 році Ольгу Герасименко-Олійник було нагороджено золотою медаллю та кришталевою зіркою за найкраще виконання на народному інструменті на Всесвітньому чемпіонаті виконавських мистецтв у Голівуді.

Наступного року бандуристка успішно концертує в складі секстету української музики (струнний квартет, бандура та флейта) містами Сполучених Штатів. У репертуарі колективу були твори українських композиторів – Остапа Нижанківського, Мирослава Скорика, Оксани Герасименко.

Рис.2.1.1. Фото секстету.

Окрім активної концертної практики Ольга Герасименко також упорядковує та видає численні репертуарні збірники, що стали важливою навчально-методичною базою як для початківців, так і для професійних виконавців в Україні та за її межами, серед них: «Пісні у супроводі бандури з репертуару Олі Герасименко» (1993), «Твори з репертуару тріо бандуристок «Львів'янки» (1993), «Співають ОляОксана-Оля» (1997), «Пісні українських композиторів для тріо та ансамблів бандуристок» (2000);

три видання для роботи з початківцями «Збірник п'єс та народних мелодій для бандуристів початківців» (№1 та №2 – 2000, №3 – 2008); фортепіанні альбоми, видані разом з Ю.Олійником.

Протягом 2003–2004 рр. Ольга виступає як солістка симфонічного оркестру «West Hollywood» (Лос-Анджелес) і камерного оркестру American River College (Сакраменто). Її робота націлена на пропагування бандури на американському континенті, також вона керує молодіжним ансамблем бандуристів і включає бандуру у свою працю в освітній системі штату Каліфорнія.

28 лютого 2004 року американська публіка в Лос-Анджелесі мала можливість відвідати дійство, на якому прозвучав оригінальний концерт, написаний для бандури та симфонічного оркестру. Це був перший виступ Ольги Герасименко-Олійник з симфонічним оркестром «West Hollywood» під батуютою неповторної Нен Вашбурн.

В одному зі своїх інтерв'ю бандуристка з теплом згадує ці роки, наповнені хорошими спогадами, та все ж зазначає: «найкращим для музикування і вправлення гри на бандурі та роботи з оркестрами був час, коли навчалася в консерваторіях, тоді багато часу давалося на репетиції, на вивчення і «шліфування» творів. А далі – все ставало швидше і швидше – особливо в американських оркестрах – може бути 1-2 репетиції, а третім уже виступ на сцені». [14]

21 червня 2008 року у Львівській обласній філармонії відбувся концерт організований Ю.Олійником, приурочений 50-річчю Ольги Герасименко-Олійник. Того вечора були виконані широко відомі твори Юрія Олійника та відбулись прем'єри концертів – українська прем'єра концерту №3 «Екзотичного» та світова прем'єра концерту №5 «Нове тисячоліття» для бандури, хору і симфонічного оркестру. До такої великої події були залучені найкращі виконавці Львова: академічний камерний оркестр «Віртуози Львова» (під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Сергія Бурка), лауреат Державної премії ім. Т.Шевченка хорова капела «Трембіта» (під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Миколи Кулика), солістка-бандуристка, заслужена артистка України Ольга Герасименко-Олійник. Перше

виконання «Нового тисячоліття» відбулось під батугою народного артиста України, професора Юрія Луціва.

2.2. Музично-громадська діяльність та її відображення у пресі.

З 1999 року починається ще одна сторінка діяльності Ольги Герасименко-Олійник – головний редактор журналу «Бандура». Після того, як головний редактор часопису Микола Чорний-Досінчук відійшов у вічність, друзі, колеги та шанувальники кобзарства рішуче взяли на себе відповідальність продовжити справу «апостола бандури». Під редакцією Ольги Герасименко-Олійник нові випуски виходили з 1999 до 2003. За підтримки багатьох бандуристів і науковців України та зарубіжжя до участі у редакційній колегії були залучені представники багатьох країн: Мирослав Дяковський, Роман Гриньків, Віолетта Дутчак, Володимир Єсипок, Богдан Жеплинський, Лідія Матіяшек, Олесь Береговий, Ольга Попович. Одним із блискучих задумів Ольги Герасименко-Олійник було анкетування для постійних та нових читачів журналу, важливим завданням якого було не лише знайти нові ідеї, але й отримати від шкіл, ансамблів та окремих виконавців новини, або ж їхні погляди на бандурне мистецтво. Завдяки відповідальній роботі редактора групування матеріалів видання було поставлено на професійну основу та організовано такі рубрики: «З історії», «Бандура в діаспорі», «Бандура в Україні», «Постаті», «Рецензії», «Для дискусії», «Нові записи бандурної музики», «Ноти для бандури», «Новини, оголошення».

У порівнянні із випусками попередніх років, рецензії на концертні виступи, гастролі, а також записи бандуристів стали звучати більш професійно. До їх написання залучали фахових музикознавців, які були добре освічені у справі бандурного виконавства. Ґрунтовно та доволі розгорнуто описано методичновиконавські особливості бандурних фестивалів, що проводились у Торонто (Канада), Тернополі, Дубно та Києві. Дані для друку про фестивалі, що відбувались в таких містах України як Миколаїв, Луцьк, Рівне, Харків, а також за межами

Батьківщини; висвітлення ювілейних дат видатних бандуристів Василя Герасименка, Олексія Нирка, Анатолія Грицяя, Миколи Сарми-Соколовського, композитора Юрія Олійника стали більш деталізованими. Не можливо не звернути увагу й на те, що відносно попередніх років, коли лише деякі матеріали були перекладені англійською мовою, нові номери стали цілковито двомовними. Таке вдосконалення не могло не залишити слід, адже переклад статей беззаперечно сприяв популяризації української культури серед багатьох народів світу.

«У 1999–2001 рр. редакція журналу «Бандура» із канадською фундацією «Бандура» та Товариством збереження української спадщини Північної Каліфорнії стали ініціаторами двох конкурсів створення нових інструментальних композицій для бандури, до участі в якому залучалися як професійні автори, так і виконавці бандуристи світу. Твори переможців конкурсу (у категоріях «Концертні п'єси», «Варіації на народні теми» – конкурс 1999р., у категорії «П'єси для школярів» – конкурс 2001р.) були надруковані окремими виданнями, збагатили навчальний та концертний репертуар бандуристів». [7]

Зважаючи на те, що журнал «Бандура» був значною мірою авторитетним виданням науково-методичного, історичного та виконавського спрямування, після утвердження незалежної України, було поставлено питання про перенесення видання на терени рідної держави, але це питання так і залишилось відкритим.

Навесні 2000 року за сприянням Канадської фундації «Бандура» в Торонто був проведений Міжнародний фестиваль бандурної музики «Бандура-2000», на якому проводилися семінари, як наукові, так і практичні. Серед них: «Навчання гри на бандурі в Україні та діаспорі», «Бандура в Україні», «Бандура в діаспорі», «Композитори для бандури», «Майбутнє бандури – крокуємо у друге тисячоліття», «Нові конструкції бандур». На семінарах поруч із найдосвідченішими митцями та науковцями з України, Канади, США, Аргентини, Ізраїлю виступала й Ольга Герасименко-Олійник. Вона взяла участь як солістка-виконавиця інструментальної музики, виступила у складі тріо Ольги й Оксани Герасименко та Ольги

ВойтовичСтащишин, а також разом із зведеним ансамблем. Враховуючи це, на фестивалі виступили колективи, учасники яких були з України та інших держав. До того ж О.Герасименко провела науково-методичну сесію «Навчання в Україні та діаспорі», де висвітлила проблеми навчання бандуристів, характерні для діаспори, адже в Україні використовують педагогічні методи, перевірені багаторічною педагогічною практикою в переважаючих музичних школах.

Окрасою цього заходу був відновлений ансамбль, що називався «Львівська консерваторія в еміграції», до складу якого ввійшли випускники закладу, що проживають в Україні, Канаді та різних штатах Сполучених Штатів Америки: Оксана Герасименко, Тарас Лазуркевич та Олег Созанський (Львів), Люба Романко та Наталія Гіль (Торонто), Алла Куцевич (Нью-Йорк), Романа Василевич (Міннеаполіс), Ольга Стащишин (Неварк), Ольга Герасименко-Олійник (Сакраменто), Остап Стахів (Клівленд).

Взимку 1999 року відбулися Другі Різдвяні курси гри на бандурі при церкві св. Петра і Павла у м. Скарборо (Канада), де юнаки та дівчата мали можливість отримати перші знання, або ж удосконалити вміння гри на цьому старовинному українському інструменті від правдивих фахівців. Викладачами на Других різдвяних курсах гри на бандурі були Віктор Мішалов, Олег Созанський, Ольга Герасименко-Олійник, Віра Зелінська. Ольга висловила думку, що гра на бандурі – це унікальний спосіб збереження культури нашого народу, бо танцювати українські танці можуть і інші народи, але терпеливість та охоту до гри на бандурі можуть мати лише українці. На фінальному концерті студенти капелою виконали наступні пісні: «Ой, у полі вишня», «Повставали козаченьки», «Дівка Явдоха», «Встає хмара з-за лиману», «По діброві вітер виє», «Наш отаман Гамалія» та колядки «Возвеселімся», «Рождество Христове» та «Бог предвічний». Виступили також і викладачі Олег Созанський та Ольга Герасименко, які надзвичайно зачарували юних глядачів.

18 березня 2001 року в Торонто у кінотеатрі «Vloor Сінема» відбувся перший світовий показ короткометражного (23 хвилини) документального фільму «Струни

душі» (продюсер – Оксана Рева, голос за кадром – Віктор Мішалов) та концерт за участю Віктора Мішалова, Оксани Зелінської та Романа Гриньківа. Прем'єра кінострічки пройшла за ініціативи Канадського фонду «Бандура» та Українськоканадської молодіжної організації. Фільм розповідає про багаторічну історію українського народного інструменту бандури, починаючи від далекого VI ст. і до недавніх нововведень віртуоза бандурного виконання Романа Гриньківа та його творчої співпраці з американським джазовим гітаристом Ал Ді Меола, а також про те, що бандурна музика була заборонена владою СРСР в 1920рр.. «Струни душі» відображають цю атмосферу.

В рамках проєкту «Струни душі», разом з фільмом також був представлений компакт-диск із записами бандурних композицій, виконаних провідними виконавцями Північної Америки та України Ольгою та Оксаною Герасименко, Оксаною Зелінською, Юліаном Китастиком, Юрієм Фединським, Романом Гриньківим та Ал Ді Меола.

Українська діаспора в США з повагою вшановує й пам'ятні дні, які закарбувались у пам'яті українців. Так відзначення роковин голодомору 1932–1933 років відбулося у м. Сакраменто 9 листопада 2003 року. Після Панахиди Г.Лорчак прочитала доповідь, підготовлену Б.Сторожуком, за якою всі присутні відвідали зал, де була представлена виставка матеріалів про Голодомор, приготовлена членами Товариства збереження української спадщини Галиною Лорчак та Ольгою Герасименко-Олійник. Культурну програму відкрив голова ТЗУС Юрій Олійник. Ірина Гелетюк виразно та з натхненням прочитала поему про голод в Україні, після якої була сцена, написана Миколою Руденком, а виконана Галиною Лорчак, Олею Герасименко-Олійник та Миколою Білоусом. Також гостя з України Оксана Герасименко виконала сумні українські пісні.

13 листопада 2003 року в Стенфордському Університеті відбулася зустріч з автором книги про Голодомор в Україні «Harvest of Sorrow» американським журналістом Робертом Конквестом, на якій також були присутні сестри Герасименко.

З доповідями виступили: в.о. професора Стендфорського Університету Амір Вайнер – «Голод 1933 року – джерела, курс і відповідальність», а також Володимир Лозицький – директор Центрального архіву України – «Таємні документи про голод 1932–33 років в архівах Центрального комітету комуністичної партії України», який розповів про те, що нарешті відкрилися архіви для науковців, щоб вивчати таке явище, як масовий голодомор.

Рис.2.2.1. Фото з Робертом Конквестом. Стенфордський університет, Каліфорнія (2003).

Важливим аспектом діяльності Ольги Герасименко-Олійник є й її педагогічні здобутки, адже ще з 1994 року вона бере під керівництво капелу бандуристів при Школі Українознавства у м. Сакраменто. За десятки років, протягом яких бандуристка проживає у Сполучених Штатах Америки, цей колектив щорічно виступає на усіх українських святах, бере участь у численних фестивалях. Ставши невід'ємною частиною таких дійств, ансамбль вже сформував не малий репертуар. За довгий час існування, колектив виступав не лише у м. Сакраменто, а й у таких містах штату Каліфорнія як Ранчо-Кордова, Сан-Франциско, Плацервіллі, Гейварді, Сономі.

Рис.2.2.2. Перший ансамбль родини Калинюків (1994).

Згадуючи про фестивалі, в яких брав участь колектив під керівництвом Ольги Герасименко, не можливо упустити одну важливу деталь, адже й сама бандуристка є організатором одного з них – це Фестиваль української класичної та народної музики, який починаючи з 2008 року щорічно проводиться у Сакраменто. Зараз цей Фестиваль відбувається за сприяння Товариства збереження української спадщини та Української кредитної спілки. Метою створення такого заходу була популяризація української музики як серед молодого покоління, так і для широкої аудиторії. Генеральний консул України в Сан-Франциско Дмитро Кушнерук відзначив: «Так повелося, що український фестиваль збирає в родинне коло українців на цій американській землі, щоб повносило звучала тут в Каліфорнії українська мова, музика, окрилювала українська пісня. Українська народна та класична музика є безцінним надбанням, яке передається від покоління до покоління і нікого не залишає байдужим». [19] Фестиваль вже має свою власну історію, яка триває 13 років. Його учасники, які колись виходили на сцену як дошкільнята, вже виростили, а деякі з них приймали участь і в цьогорічному Фестивалі.

Так на 11-му Фестивалі, який був присвячений музиці українських композиторів XVII–XVIII ст. та сучасних композиторів прозвучали народні мелодії в обробках Марти Кравців-Барабаш, Наталії Курило, Михайла Гайворонського, а також оригінальні твори Володимира Сокальського, Йосипа Витвицького, Мирослава

Скорика, Олександра Білаша, Лариси Кузьменко та Оксани Герасименко. Юні учасники (5–18 років) виконали твори на фортепіано, бандурі, скрипці та флейті.

13-й Фестиваль української класичної та народної музики відбувся 20 вересня 2020 року у залі української церкви «Джерело життя». Фестиваль був присвячений пам'яті видатного українського композитора Мирослава Скорика. У привітальному слові Ольга Герасименко-Олійник розповіла присутнім про досягнення та вагомий внесок мистця у розвиток сучасної музики. Юні музиканти виконали кілька творів маестро, у тому числі «Мелодію», яка зворушує кожного українця. Окрім музики М.Скорика, у концерті прозвучали твори Віктора Косенка, Олександра Білаша, Анатолія Кос-Анатольського, Юрія Гетелюка, а також обробки українських мелодій. Важливо зазначити, що учасники виступали не лише, як солісти, а й як учасники дуетів, тріо та ансамблів.

Висновки

В результаті проведеної роботи, що полягала в пошуку, аналізі та систематизації різного роду джерел, які стосуються творчих досягнень видатної бандуристки, музично-громадської діячки та заслуженої артистки України Ольги Герасименко-Олійник, виявлено, що життєво-творчий шлях мисткині можна поділити на два основні етапи. У першому розділі ми розглянули перший період – український, який включає в себе не лише здобуття базових та професійних навиків гри на бандурі, а й активну концертну діяльність у складі тріо бандуристок, яке почало свій успішний творчий шлях у роки, коли бандуристка навчалася в Львівському державному музичному училищі. «Три О» здійснили колосальну роботу та виступили не лише у всіх куточках нашої держави, а й ознайомили з українською культурою багато народів світу. В основному в цей період увага надається ансамблевому репертуару, але Ольга грала й сольні програми, що в майбутньому стало корисним для початку сольної

кар'єри. Після блискучого періоду творіння, виступів, навчання та викладання Ольга їде у Сполучені Штати Америки, де згодом виходить там заміж.

Аналізуючи творчий шлях Ольги Герасименко-Олійник, було визначено, що переїзд у Сполучені Штати Америки дав поштовх до трансформації напрямків діяльності. Таким чином, Ольга Герасименко-Олійник активно концертує, надаючи перевагу сольному музикуванню на початку, пізніше виступаючи у складі інструментального секстету, а згодом разом з дитячим ансамблем бандуристів. Окрім виступів, бандуристка займається педагогічною практикою, викладаючи українську мову, даючи уроки гри на фортепіано та керуючи ансамблем бандуристів. Серед напрямків музично-громадської діяльності мисткині можна виділити такі аспекти: упорядкування та видання збірників з бандурним репертуаром, редакція журналу «Бандура», виступи з лекціями про українську історичну та культурну спадщину, а також протягом останніх чотирнадцяти років організація Фестивалю української класичної та народної музики.

Список використаних джерел

1. Андрійченко В. Спасибі, «Молоді голоси» / В. Андрійченко // Трибуна хлібороба. – Вип. 83. – Христинівка. – 1984. – С.4.
2. Бенч О. Трипільські мотиви Юрія Олійника / О. Бенч. // Українська музична газета. – Вип. I. – Київ. – 2000. – С.3.
3. Домбровська Дж. Через ту бандуру... / Дж. Домбровська//Високий замок. – Вип. 28 серпня. – Львів. – 1999. – С.14.
4. Дружга-Різник І. Бандурна творчість еміграційних композиторів / І. Дружга-Різник //Українська музика. – Вип. II. – Львів. – 2016. –С.39–44.
5. Дутчак В.Г. Бандура звучить у Сакраменто, Каліфорнія скоро як 30 років! / В. Дутчак. // Громада. – Вип. VI. – Сан-Франциско. – 2018. – С. 4–5.

6. Дутчак В.Г. Василь Герасименко був творцем львівської бандури / В. Дутчак. // Свобода. – Вип. XX. – Джерсі-Сіті. – 2016. – С. 18–19.
7. Дутчак В.Г. Творча діяльність Ольги Герасименко-Олійник у контексті бандурного мистецтва України та діаспори / В. Дутчак. // Вісник Прикарпатського університету: Мистецтвознавство. – Вип. XIV. – Івано-Франківськ: Плай. – 2008. – С. 143–152.
8. Качмар А. Відзначення роковини Голодомору 1933 в Сакраменто / А.Качмар // ТЗУС Північної Каліфорнії. – Сакраменто. – 2003-2004. – С.6.
9. Кияновська Л. Лицар бандури : до 80-річчя Василя Герасименка / Л.Кияновська. // ТеРус. – Львів. – 2007. – С. 60.
10. Малявський Ю. Солодка мить визнання: Творчий звіт музикантів і співаків Львівської консерваторії у Москві / Ю. Малявський. // Вільна Україна. – Вип. 17 лютого. – Львів. – 1981. – С.4.
11. Мезенко Ю. Три «О» Молодые голоса / Ю. Мезенко // Комсомольское знамя. – Вип. 16 травня. – Черкаси. – 1978.
12. Ресурси Інтернету <https://ukrainian.voanews.com/a/a-49-2006-07-16voa1-86942492/224444.html>
13. Ресурси Інтернету http://www.ivasyuk.org.ua/names.php?lang=uk&id=trio_lvivyanky
14. Ресурси Інтернету <https://korali.info/ukrainci-svitovoi-slavi/olyagerasimenko-iz-kogorti-ukrainskih-mitciv.html>
15. Романюк П. Тріо і майстер / П. Романюк // Ленінська молодь. – Вип. 24 листопада. – Львів. – 1980.
16. Савчак В. Від Москви до Карпат / В. Соколов. // Ленінська молодь. – Вип. 17 лютого. – Львів. – 1981. – С.2.
17. Сторожук Б. Американців зачаровує українська музика/ Сторожук Б. // Свобода. – Вип. XXVIII. – Джерсі-Сіті. – 1993. – С.3

18. Терен-Юськів Т. Два концерти в Нью-Йорку – небували / Т.ТеренЮськів // Національна трибуна. – Вип. 10 червня. – Нью-Йорк. – 1990.
– С. 4.
19. Шмагало А. У Каліфорнії провели фестиваль української народної та класичної музики / А. Шмагало // Свобода. – Вип. 45. – Джерсі-Сіті. – 2020. – С.11.
20. Шмагало А. Фестиваль української музики відбувся у Сакраменто/ А.Шмагало // Свобода. – Вип. 30. – Джерсі-Сіті. – 2018. – С.9.
21. Яросевич Л. Ювілейний дарунок Олі Герасименко / Яросевич Л. // Культура і життя. – Вип. VI. – Київ. – 1999.

Додатки

Додаток А

Фотографії творчої діяльності

Рис. 1. Перший виступ тріо Оксана-Христина-Оля (1974)

Рис. 2. Оля-Оксана-Оля (1976)

Рис.3. Виставка «Камелія» у м. Сакраменто (1990)

Рис.4. Палац «Україна» м. Київ (2001)

Рис.5. Українська виставка в м. Лос-Анджелес (2002)

Рис. 6. Виставка «Вшанування роковин Голодомору 1932–33рр.», м. Сакраменто (2003)

Рис.7. 3 оркестром American River College (2014)

Рис.8. Перший фестиваль української класичної та народної музики, м. Девіс, Каліфорнія (2008)

Додаток Б

Посилання на аудіо/відео матеріали

1. Муз. Ю.Ланюка, сл. Б.Олійника «Мати наша сивая горлиця» – виконує тріо бандуристок у складі О.Войтович, О.Герасименко, Х.Маковська.
<https://www.youtube.com/watch?v=3t2PO81GnjQ>
2. Українська народна пісня в обр. І.Майчика «Ой, зацвіли фіалочки» – виконує тріо бандуристок у складі О.Войтович, О.Герасименко, Х.Маковська.
<https://www.youtube.com/watch?v=kaUocGuya0g>

3. Муз. К.Соколова, сл. М.Петренка «Медобори» – виконує тріо бандуристок у складі О.Войтович, Ольги та Оксани Герасименко.
<https://www.youtube.com/watch?v=C6oJ023NdWU>
4. Українська народна пісня в обр. С.Людкевича «В калиновім лісі» - виконує тріо бандуристок у складі О.Войтович, Ольги та Оксани Герасименко.
<https://www.youtube.com/watch?v=wTeWs1zGvdk>
5. Українська народна пісня «Ой там на горі, ой там на крутій»- виконує тріо бандуристок у складі О.Войтович, О.Герасименко, Х.Маковська.
<https://www.youtube.com/watch?v=Uc5U1XDuHtE>
6. Т.Шевченко «Зоре моя вечірняя» – виконує ансамбль бандуристів Північної Каліфорнії під керівництвом О.Герасименко-Олійник.
<https://www.youtube.com/watch?v=OveAfpjmoOQ>
7. Сл. і муз. В.Шиптура «Через поле України ішла Божа Мати» – виконує ансамбль бандуристів Північної Каліфорнії під керівництвом О.Герасименко-Олійник.
<https://www.youtube.com/watch?v=TG96XHdwNA4&list=RDwxwTBtqQcg&index=9>
8. М.Praetorius «Bransle de la Torche» – виконує ансамбль бандуристів Північної Каліфорнії під керівництвом О.Герасименко-Олійник.
<https://www.youtube.com/watch?v=wxwTBtqQcg>